

Diskusia – Obraz a slovo ako prostriedky manipulácie v médiách

Opis diskusie:

Diskutér oboznámil žiakov s témou diskusie. Študenti si pripravili prezentáciu na tému „Obraz a slovo ako prostriedky manipulácie v médiách“, ktorú odprezentovali spolužiakom.

Následne začala diskusia. Nastolili sme nasledovné otázky:

1. V akých situáciách médiá často používajú obraz a slovo ako prostriedky manipulácie?
2. Ako môže byť obraz využitý na manipuláciu s verejnou mienkou?
3. V akých situáciách sa používa slovo na manipuláciu s verejnou mienkou?
4. Aký vplyv môže mať manipulácia obrazom na emócie ľudí?
5. Existujú nejaké spôsoby ako sa brániť proti manipulácii prostredníctvom obrazu a slova?
6. Aké sú následky manipulácie obrazom a slovom na spoločnosť a verejnú mienku?
7. Aké sú etické zásady pre používanie obrazu a slova v médiách?

1. otázka v diskusii: V akých situáciách médiá často používajú obraz a slovo ako prostriedky manipulácie? Odpovede boli rôzne.

- Volebné kampane sú často spojené s mediálnymi kampaňami, kde sa používajú obrazy a slová na manipuláciu verejnej mienky a ovplyvňovanie rozhodnutia voličov.
- V reklame sa často používajú obrazy a slová na zvýšenie predaja a zisku spoločností, čo môže viesť k zavádzaniu spotrebiteľov a manipulácii s ich rozhodnutiami o kúpe.
- Médiá a novinári môžu používať obrazy a slová na manipuláciu s verejnou mienkou a zavádzanie verejnosti.
- Reality show môžu používať obrazy a slová na manipuláciu divákov a získanie vyšších sledovaností.
- Propaganda je zámerne zavádzajúca informácia, ktorá sa používa na manipuláciu verejnej mienky. Použitie určitých obrazov a slov môže byť v tejto situácii veľmi účinné na dosiahnutie želaného efektu.
- Verejné prejavy môžu byť často zavádzajúce a manipulatívne. Použitie vhodných obrazov a slov môže byť veľmi efektívne na ovplyvnenie publika a dosiahnutie cieľa prejavu.
- Pri kampaniach, ktoré majú za cieľ zmeniť sociálne alebo kultúrne hodnoty, sa často používajú určité obrazy a slová na dosiahnutie želaného efektu.

- Dokumentárne filmy môžu byť často zavádzajúce a manipulatívne, keďže tvorcovia sa snažia predstaviť svoj subjekt s určitým zámerom.

2. otázka v diskusii: Ako môže byť obraz využitý na manipuláciu s verejnou mienkou? Odpovede boli rôzne.

- Využitie emocionálnych obrázkov, ktoré majú za cieľ vyvolať u divákov isté emócie a ovplyvniť ich rozhodovanie. Napríklad použitie obrázka zraneného zvierat'a na propagáciu kampane proti mäsovým výrobkom.
- Výber obrázkov na podporu určitého politického postoja alebo názoru, ktorý sa snaží manipulovať s názormi verejnosti. Napríklad použitie fotografií šťastnej rodiny na propagáciu určitej politiky alebo programu.
- Využitie fotografií, ktoré nie sú relevantné pre článok alebo správu, ale majú za úlohu vzbudiť určité emócie u čitateľov a ovplyvniť ich názory. Napríklad použitie fotografie preplnenej pláže na článok o problémoch s turizmom.
- Využitie zmanipulovaných obrázkov, ktoré sa zámerne menia alebo upravujú tak, aby sa dosiahol určitý efekt. Napríklad použitie upravenej fotografie politika na propagáciu určitej strany.
- Využitie vizuálneho zobrazenia dát alebo štatistík tak, aby podporovali určitý názor alebo postoje. Napríklad použitie vizualizácie dát na propagáciu určitej politickej strany.

3. otázka v diskusii: V akých situáciách sa používa slovo na manipuláciu s verejnou mienkou? Odpovede boli zasa rôzne, ale v podstate sme sa točili stále v tom istom kruhu ako pri predchádzajúcich otázkach.

- Slovo sa často používa na manipuláciu v politických kampaniach, kde kandidáti používajú slová, ktoré majú emotívny náboj, aby oslovili voličov a presvedčili ich, že majú pravdu a že by mali byť zvolení.
- Slová sa používajú aj v reklame, kde sa využívajú rôzne marketingové triky, aby presvedčili spotrebiteľov, aby si kúpili produkt. Slová, ako napríklad "najlepší", "najlacnejší", "nový a vylepšený" atď. sa často používajú na vytvorenie dojmu, že produkt je lepší ako ostatné, aj keď to nemusí byť pravda.
- Slová sa tiež používajú v médiách, kde novinári často používajú slová s negatívnym nábojom, aby šokovali a prilákali čitateľov. To môže mať za následok, že verejnosť bude mať neopodstatnené obavy alebo bude mať nepriateľský postoj voči niektorým skupinám ľudí.

- Na sociálnych sieťach a online diskusiách sa slová často používajú na šírenie dezinformácií, klamstiev a špekulácií, aby sa ovplyvnila verejná mienka. Tieto slová sa používajú na vytvorenie emocionálnych reakcií, ktoré môžu ovplyvniť názory a postoje ľudí.

4. otázka v diskusii: Aký vplyv môže mať manipulácia obrazom na emócie ľudí?

- Manipulácia obrazom môže mať silný vplyv na emócie ľudí. Napríklad využitie určitých farieb, kompozičných prvokov, alebo manipulácia s konkrétnymi detailmi na fotografii alebo videu môže ovplyvniť to, ako sa ľudia cítia a aké postoje a názory zaujmú. Obraz môže byť silným nástrojom na vytvorenie určitého atmosférického pozadia, ktoré môže ovplyvniť to, ako sa diváci budú cítiť vzhľadom na tému alebo situáciu, ktorá je zobrazovaná. Manipulácia obrazom môže mať tiež vplyv na spôsob, akým diváci vnímajú konkrétnu udalosť alebo situáciu, a tým ovplyvňujú ich názory a postoje.

5. otázka v diskusii: Existujú nejaké spôsoby ako sa brániť proti manipulácii prostredníctvom obrazu a slova?

- Je dôležité byť kritický k informáciám, ktoré sa snažia ovplyvniť náš postoj alebo názor, a skúmať ich zdroje a pravdivosť.
- Dôležité je sledovať rôzne zdroje informácií, aby sme sa mohli zoznámiť s viacerými názormi a nebyť ovplyvnení len jedným hľadiskom.
- Ak máme podozrenie na manipuláciu obrazom alebo slovom, môžeme si preveriť informácie pomocou nezávislých zdrojov alebo fakt-checkov.
- Dôležité je byť si vedomý toho, akým spôsobom sa nás snažia ovplyvniť, a uvedomovať si, aké emócie v nás manipulatívne použitie obrazu alebo slova môže vyvolať.
- Diskutovať o rôznych názoroch a náhľadoch s ostatnými ľuďmi, ktorí môžu mať odlišné názory, môže tiež pomôcť vytvoriť si vlastný názor a brániť sa manipulácii.

6. otázka v diskusii: Aké sú následky manipulácie obrazom a slovom na spoločnosť a verejnú mienku?

- Manipulatívne použitie obrazov a slov môže viesť k nezdravým emóciám, ako je nenávisť, hnus alebo agresivita.
- Ak sa ľudia často stretávajú s manipulatívnym používaním obrazov a slov v médiách, môže to viesť k pochybnostiam o dôveryhodnosti médií a ich spravodajských zdrojov.
- Manipulatívne použitie obrazov a slov môže viesť k nesprávnemu informovaniu verejnosti a nesprávnym predstavám o udalostiach alebo situáciách.

- Manipulatívne použitie obrazov a slov môže byť nástrojom na šírenie falošných správ a dezinformácií.
- Manipulatívne použitie obrazov a slov môže viesť k zmene názorov a postojov ľudí, ktorí sú ovplyvnení takýmto spracovaním informácií.
- Manipulatívne použitie obrazov a slov môže viesť k znižovaniu kvality diskusií a názorového pluralizmu, čím sa spoločnosť môže stať menej tolerantnou a otvorenou na rôznorodosť názorov.
- Manipulatívne použitie obrazov a slov môže posilňovať stereotypy a predsudky v spoločnosti.
- Manipulatívne použitie obrazov a slov môže viesť k demoralizácii a apatii verejnosti, ktorá stráca dôveru v systém a schopnosť ovplyvniť zmeny v spoločnosti.

7. otázka v diskusii: Aké sú etické zásady pre používanie obrazu a slova v médiách? Študenti sa spoločne zhodli na nasledovných zásadách.

- Zodpovednosť – Médiá majú zodpovednosť za to, čo zverejňujú a ako to ovplyvňuje verejnosť. Je dôležité, aby médiá boli etické a zohľadňovali dôstojnosť a práva ľudí.
- Dôvera – Médiá by mali byť dôveryhodné a transparentné. Informácie, ktoré sú prezentované, by mali byť pravdivé a presné.
- Pluralizmus – Médiá by mali byť otvorené pre rôzne názory a postoje a nebyť zamerané na jednostranné presadzovanie určitého názoru.
- Rešpekt – Médiá by mali preukazovať rešpekt voči iným názorom a kultúram, aby sa predišlo manipulácii a diskriminácii.
- Zodpovednosť voči mladým – Médiá by mali preukazovať zodpovednosť voči mladým a nevyužívať ich na dosiahnutie svojich cieľov, ako napríklad zvyšovanie sledovanosti.
- Bezpečnosť – Médiá by mali chrániť súkromie a bezpečnosť ľudí, ktorých informácie prezentujú.
- Integrita – Médiá by mali dodržiavať integritu a nezneužívať svoj vplyv na verejnosť.
- Zodpovedná reklama – Reklama by mala byť zodpovedná a nevyužívať manipulatívne techniky, ktoré by mohli ovplyvniť spotrebiteľské správanie.

Záver:

Bojovať s manipuláciou obrazom a slovom v médiách je zbytočný boj. Preto študenti ignorujú a neprispievajú žiadnymi svojimi názormi do žiadnych diskusií na sociálnych sieťach. Majú pocit, že by tomu nevedeli nijako pomôcť svojím postojom.